

ئەو ھۆكارانەى كە دەبنە ھۆى بە دەست ھېئانى خۆشە وىتى خوا

[وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خُلْفَةً لِّمَن أَرَادَ أَنْ
يَذْكُرَ أَوْ أَرَادَ شُكْرًا]،

واتە: ھەر ئەو خىوايەيە كە شەو و پوژ
بە دىواى يەكتردا دەھىئىت بو ئەوانەى كە
دەيانە وىت پەند و ئاموژگارى و ھەرىگرن و
يادى پەروەردگارىان بكن و ھەر
كارىكيان لە شەودا لە دەست چوو لە
پوژدا بىگىرپنەوہ يان لە پوژ لى بىئاگا
بوون لە شەودا ئەنجامى بدەن، وە
ھەردەم لە خزمەتى خىواى خوياندابن و
بەردەوام سوپاس كاربن.

ئەگەر بە ووردى سەرنج لەم ئايەتە
پىروژە بدەين، دەبينن لە ناوھەركىدا
خىواى گەورە داواى كارى بەردەوامى
شەوانە و پوژانەمان لى دەكات، وە يەكئىك
لە گەورەترين نىعمەتەكانى لە سەرمان
ئەوہ يە كە ژيانى بەندەكانى خوى دابەش
كردووە بەسەر شەو و پوژدا و ژيانىان بە
بەردەوام بو نوى دەكاتەوہ و ئاگادارىان
دەكاتەوہ كە ھۆشمەندبن و پارىزگارى لە

موسلمانى بەرپىز... و لە بەشى
سىيەمى ئەم بابەتەدا بەيەك
دەگەينەوہ، كە تايبەتە بە خستەنە پرووى
ئەو ھۆكارانەى كە دەبنە ھۆى بەدەست
ھېئانى خۆشە وىستى خىواى پەروەردگار.
بى گومان ئەو ھۆكارانە زۆرن و
زۆرىشيان لە بارەوہ نوسراوہ، بەلكو
زانايان وەك كارى شەوانە و پوژانەى
بپرواداران نەخشەيان بو
جىبەجى كردنى داناوہ لە ژىر ناوى (عمل
اليوم و الليلة) دا چەندەھا نوسىنيان
نوسىيوہ و خستويانەتە بەردەمى
موسلمانان بو ئەوہى كاتەكانى شەوگار
و پوژگارى ژيانىانى پى ئاوەدان
بكنەوہ.

باسكردنى ئەو ھۆكارانە و
پىكخستنيان و بە نەخشەكردنيان و دان
بەخوداگرتن و ئارامگرتن لەسەر
جىبەجى كردنيان كارىكى ھەر زۆر
پىويستە لە ژيانى مروقى موسلماندا.

خىواى گەورە لە سورەتى (الفرقان) دا
ئايەتى (٦٢) دەفەرموئىت:

کاتی خوځیان بکهن و به شتی بی سوود و بی نرخه وه خوځیان خه ریک نه کهن.

جا له بهر نه وه وا پیویسته که هموو موسلمانیک نه خشه بو ژیانی خوئی دابریژیت، چونکه نه خشه دانان موسلمان له بی ناگایی دوور ده خاته وه و په یوه ندی نیوان خوئی و پوره دگاری به هیتر ده کات، له بهر نه وه وام به باش زانی دواي باس کردنی نه و هوکارانه کورته نه خشه یه که بخره بهر دهستی بریایان و خوشکانی موسلمانم، هتا نه گهر هر برایه که یان هر خوشکیک نه خشه یه کی بو خوا دانه نابیت، نه وای بیری لی بکاته وه و نه خشه ی شه وانه و پوژانه بو خوئی دابنیت و جیبه جی بکات.

جا نیستا بابچینه سهر نه و هوکارانه و یه که به یه که باسیان لیوه بکهین:

۱- خویندنه وهی قورئانی پیروژ و تی گه یشتن له واتاکانی.

نیمامی (ابن رجب) رحمه تی خوای لی بی ده فهرمویت: له گه وره ترین نه و هوکارانه ی که خوشه ویستی خوای گه وره دینیته بهرهم خویندنه وهی قورئانه به تیگه یشتنه وه.

خوای گه وره ده فهرمویت:

﴿فَلَا تَدْبُرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا﴾^۲
واته: نه وه بو له قورئان وورد نابنه وه بو سهرنجی نادهن، بو تی ناگه ن، خو نه گهر وورد ببینه وه لی نه وای ریگای راست وهرده گرن و به هرهمه ند ده بن، به لام چونکه نه وان نایانه ویت لی تی بگه ن و لی وورد ببینه وه به لکو پشتیشی تی ده کهن نه وای گه وره ش دلی داخستون و به هرهمه ندی نه کردون به و شکومه ندی به.

وه هره وها ده فهرمویت:
﴿كُنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكًا لَيْدُبُرًا أَيَّاتِهِ وَلِيَذَّكَّرَ﴾
اولو الباب^۳

ص: ۲۹. واته: قورئان کتیبیکه خو مان نار دوومانه ته خواره وه وه زور پیروژه و به فهرو به بهرکه ته و پیروزی و بهرکه ته نه و قورئانه هموو شتیکی گرتوته وه، بو نه وهی نایه ته کانی تی بگه ن و سهرنجی لی بده ن و له گه لیدا ژیان به سهری رن و لی سوود به خش بین وه بو نه وهی که سانیک که خاوه نی هوش و بیرن په ند و ناموژگاری لی وهر بگرن و بیکه نه په یوه ندی نیوان خوځیان و خوای پوره دگاریان و همیشه له یادی نه و پوره دگاره دابن.

{ : }

{ : }

که واته مه به سستی سه ره کی نه وه یه که
دلی پیوه خه ریک بکریت و له گهل هر
نایه تیکدا مافی خوئی بدریتی.

عن حذیفة (رضی الله عنه) قال: صلیت مع النبی
(ﷺ) ذات لیلۃ، ثم مضی، فقلت یصلی
بها فی رکعة، فمضی، فقلت: یرکع بها، ثم
أفتتح النساء، فقرأها، ثم أفتتح آل
عمران، فقرأها، یقرأ مترسلاً، إذا مر بآیة
فیها تسبیح سبح، و إذا مر بسؤال سأل،
و إذا مر بتعوذ تعوذ.

واته: حوذه یفة (رضی الله عنه) فه رموی:
شه ویک له گهل پیغه مبه ری خوادا (رضی الله عنه)
نویژم ده کرد، سوره تی (البقرة) ده ست
پی کرد، منیش ووتم له نایه تی
سه ده مهیندا رکوع ده بات، پاشان
به رده وام بوو، منیش وتم له وانیه له یه که
رکاتدا هه موو سوره ته که بخوینیت،
پاشان هر به رده وام بوو، وه سوره تی
(النساء) ده ست پی کرد پاشان
سوره تی (آل عمران) یشی ده ست پی
کرد، جا زور له سه ره خوش
ده یخوینده وه، نه گهر به نایه تی
(تسبیح) دا پروشتایه ده یگوت (سبحان
الله)، وه نه گهر به نایه تی داوا کردندا
پروشتایه، داوا ده کرد وه نه گهر به

نایه تی په ناگرتندا پروشتایه په نای به
خوا ده گرت.

هیچ شتیک وه که قورئان سوو ده خش
نی یه بو ژیانه وه ی دلله کان به مه رجیک به
ووردی و سه رنج لیدانه وه بخویندریته وه،
جا نه گهر خه لکی بیانزانیایه چ
به هره مه ندی یه که له و خویندنه وه دا هه یه
خوینان ته نها به قورئانه وه خه ریک
ده کرد.

مروقی موسلمان کاتیک که قورئان
ده خوینیته وه به ووردی به لای هر
نایه تیکدا پروات که ساپیژکه ری دلی بیث
نه وا هر دوباره ی ده کاته وه نه گهر سه د
جاریش بیث.

خویندنه وه ی نایه تیک به تی پامانین و
سه رنج دان زور باشتره له خویندنه وه ی
هه موو قورئان به بی وورد بوونه وه، جا
نه وه کاری پیشین بوو په حمه تی خویان
لی بیث، جاری وابوو یه که نایه تیان هه تتا
به یانی دووباره ده کرده وه.

عن أبي ذر (رضی الله عنه) قال: قام النبی (ﷺ)
حتى أصبح بآیة،
و الآية: ﴿إِنْ تَعَذَّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾^{٦٥}.

{ : }

() .

: () .

۲- نزيك بوونه‌وه له خوای گه‌وره به ئەنجامدانی سونه‌ته‌کان له دواى فه‌رزه‌کان.

عن أبي هريرة (رضي الله عنه) قال قال رسول الله (ﷺ): ((إن الله تعالى قال: من عادى لي ولياً فقد آذنته بالحرب وما تقرب إلي عبدي بشيء أحب مما أفترضته عليه وما يزال عبدي يتقرب إلي بالنوافل حتى أحبه، فإذا أحببته كنت سمعه الذي يسمع به وبصره الذي يبصر به، ويده التي يبطش بها، ورجله التي يمشي بها، وأن سألني لأعطينه ولئن أستاذني لأعيزنه)) البخاري.

واته: ئەبو هـورە پەرە (ﷺ) دە‌فه‌رموویت: پێغه‌مبەری خوا (ﷺ) فه‌رموویه‌تی: که خوای گه‌وره دە‌فه‌رموویت: هەر که سێک دوژمنایه‌تی له‌گه‌ڵ دوستیکی مندا بکات ئەوا جه‌نگی له‌گه‌ڵ به‌ریا ده‌که‌م، وه به هیچ شتیکی به‌نده‌که‌م لێم نزیك نابیت‌وه که پێم خوش بیټ وه‌ک ئەنجام دانی فه‌رزه‌کانی، وه به به‌رده‌وامیش به‌نده‌که‌م لێم نزیك ده‌بیته‌وه به سونه‌ته‌کان هه‌تا خوشم ده‌ویت، جا ئەگه‌ر خوشم ویست ئەوه من ده‌بم به‌و بیستنه‌ی که پێی ده‌بیستیت و ئەو بینینه‌ی پێی ده‌بینیت وه ئەو ده‌سته‌ی پێی که پێی ده‌گریت وه ئەو قاچه‌ی که پێی ده‌پوات، وه ئەگه‌ر

واته: ئەبو زه‌ر (ﷺ) ده‌فه‌رموویت: شه‌ویك پێغه‌مبەر (ﷺ) هه‌تا به‌یانی به‌ته‌نها ئایه‌تیکی خوینده‌وه. ئایه‌ته‌که‌ش ئەمه‌ بوو: (إن تعذبهم ...).

ئیمامی (ابن القیم) ده‌فه‌رویت: خویندنه‌وه‌ی قورئان به‌تی‌پامان لێی بریتی‌یه له‌ بناغه و بنچینه‌ی چاکسازی دلان.

وه هه‌روه‌ها ده‌فه‌رموویت: ئەوانه‌ی که ئەه‌لی قورئانن ئەوانه‌ن که لێی شاره‌زان و کارێ پێی ده‌که‌ن، ئەگه‌رچی له‌به‌ریشیان نه‌کردبێ، به‌لام ئەوه‌ی که له‌به‌ری کردبێ و تی‌ی نه‌گه‌یشتی‌یت، وه کاری پێی نه‌کردبێ ئەوا له‌ ئەه‌لی قورئان نی‌یه ئەگه‌ر زۆر به‌باشیش له‌به‌ری کردبیت.

عن أنس (رضي الله عنه) قال قال رسول الله (ﷺ): ((أن لله أهلين من الناس)) قالوا يا رسول الله! من هم؟ قال: ((هم أهل القرآن، أهل الله وخاصته)) صحيح ابن ماجه ۱۷۸.

واته: ئەنه‌س (ﷺ) فه‌رموی: پێغه‌مبەری خوا (ﷺ) ده‌فه‌رموویت: که که‌سانیک هه‌ن تاییه‌تن به‌ خواوه، وتیان کین ئەوانه ئەه‌ی پێغه‌مبەری خوا. فه‌رموی: ئەوانه ئەه‌لی قورئانن ئەوانه تاییه‌تن به‌ خواوه و پێزی تاییه‌تیا هه‌یه له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگاریانه‌وه.

داوای لای کردم پیئی ده به خشم وه نه گهر په نای پی گرتم په نای نه دم.

جا هر کاتیک دل پربوو له خوشه ویستی و گوره یی خوا نه واهموو شتیک له دلدا ده سرپته وه جگه له یادی خوا و نه وهی که خوا پیئی خوشه نه و کاتته نه و بنده یه شتیک نالیت که خوا پیئی ناخوش بییت وه نایه ویت شتیک ببینیت که خوا پیئی ناخوش بییت وه دهست نابات بو شتیک یان ههنگاو نانیت بو شتیک که خوا پیئی ناخوش بییت، نه وهش واتای فهرمووده که یه.

وه له و فهرمووده پیروزه دا خوای گوره هوکاره کانی خوشه ویستی خوئی له دوو خالدا کوکرده وه: به جی هینانی فهرزه کان وه نه نجام دانی سوننه ته کان. وه هر که سیک نه گهر نه و دوو خالهی به دلسوزی یه وه بو خوای خوئی نه نجامدا نه و خوای گوره به هر مهندی ده کات به وهی که نه و که سه پرستنی خوای خوئی به تام و چیژیکی تایبه تی یه وه نه نجام بدات.

چونکه چیژوه رگرتن له عیباهدت و پرستن نیعمه تیکی زور زور گوره یه و که م که س پیئی به هر مه مند ده بییت، نه وه تا گویمان له زور که س ده بییت که هه لدهستن به عیباده تیکی وه ک نویتز که چهند گوره یه وا ده زانن که کوئیکی زور

قورس له سهر شانیا نه، جا که نه نجامیشی ده دن زور به بی تام و شیپزه یی و په له پهل نه نجامی ده دن، له کاتیکدا که پیغه مبه ری خوا (ﷺ) هر هه موو خوشحالی و فیینکایه تی چاوه کانی له و نویتزه دا بوو وه جیگی حه واندنه وهی دل و دهرونی بوو، وه نه گهر خه میکی هه بوایه، خیرا خوئی به نویتزه وه خه ریک ده کرد.

۳- به رده وام بوون له سهر زیکر و یادی خوا له هه موو حالیکدا.

با موسلمان بزانییت که خوشه ویستی نه و له لای خوای گوره به پیئی نه و پیژه زیکرانه یه که نه نجامی ده دات، جا له بهر نه وه خوای گوره زور فهرمانی کردو وه به یاد و زیکرکردنی وه کردو و یه تی به هوئی سه رفرازی له هه موو ناخوشی یه ک، وه ک نه فهرموویت:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَلْهَكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴾^۷
واته: نهی برپواداران با مال و مندالتان خه ریکتان نه کهن له یادی خوا، خو هر که سیک خوئی خه ریک بکات به مال و منداله وه وه خوئی له یادی خوا دووربخاته وه نه و نه خه ساره ت مهندن و بی بهش ده بن له لای خوای گوره.

له‌سه‌ر ئه‌و ناخوشیانه‌ی که ده‌یه‌ئیتته پئی.

ئه‌مانه‌ش هه‌ر هه‌مووی زۆر له‌گه‌ل نه‌فسی ئینساندا دژوارن پیویسته له کاتی ئه‌و دژواری‌یه‌دا موسلمان ئه‌وه ئه‌نجام بدات که خوا پئی خوشه، جا ئه‌و کاته ده‌چیتته ناو چوار چیوه‌ی ئه‌و به‌ندانه که خوا خوشی ده‌وین.

ه- سه‌رنجدان له‌ چاکه و نیعمه‌ته‌کانی خوی گه‌وره.

چونکه دل‌ه‌کان وا رام کراون که هه‌ر که‌سیک چاکه له‌گه‌ل خاوه‌نه‌که‌یدا بکات خوشی ده‌وینت جا هیچ یه‌کیک نی‌یه وه‌ک خوی گه‌وره که چاکه کار بئیت، وه چاکه‌کانی له‌سه‌ر به‌نده‌کانی بی‌ژماریه، وه‌ک ده‌فه‌رموینت: ((وَأَنْ تَعْبُدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْنَ)) ابراهیم: ۳۴.

ئه‌مه سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی که چه‌نده‌ها خراپه و ناخوشی لی‌ دوور ده‌خاته‌وه که هه‌ر به‌بیر و هوشیشدا نایه‌ت.

جا ئه‌و بیرکردنه‌وه و سه‌رنجدانه ئه‌بیتته هوی خوشه‌ویستی خوی په‌روه‌ردگار و به‌گویره‌ی ئه‌و سه‌رنجدانه ریزه‌ی ئه‌و خوشه‌ویستی‌یه زیادوکه‌م ده‌کات له‌ دلی موسلماندا.

۶- ناسین و زانیسی ناو و سیفه‌ته‌کانی خوی گه‌وره.

وه هه‌ر که‌سیک له‌ ناخی خویدا و به‌ته‌نها یادی خوی گه‌وره بکات ئه‌وا خوی گه‌وره‌ش له‌ ناخی خویدا یادی ده‌کات و پیزی بو‌ داده‌نی‌ت وه ئه‌گه‌ر له‌ ناو کو‌مه‌لیک خه‌لکدا باسی بکه‌یت ئه‌وا له‌ ناو کو‌مه‌لیکی هه‌ر زۆر باشتر له‌وان خوی گه‌وره باسی ده‌کات و پیزی بو‌ داده‌نی‌ت.

ئیمامی (أبن‌القیم) ده‌فه‌رموینت: هه‌ر که‌سیک ده‌یه‌وینت خوشه‌ویستی خوا به‌ده‌ست به‌ئینیت با به‌رده‌وام زمانی له‌یادی خوادا بئیت.

وه باشترین زیکر ئه‌وه‌یه که ده‌م و دلی پیکه‌وه له‌سه‌ر گری‌ بدریت و وه‌له‌و زیکرانه بئیت که له‌ قورئان و سوننه‌تدا هاتوون و (واتاکانی) و (یاداشته‌کانی) له‌لای ئه‌و که‌سه که ده‌یکات پوون و ئاشکرا بئیت.

۴- جی‌به‌جی‌کردنی ئه‌وه‌ی خوا پئی خوشه و دوور کوتنه‌وه له‌وه‌ی که خوا پئی ناخوشه.

بی‌گومان خوی گه‌وره به‌نده‌کانی خوی تا‌قی ده‌کاته‌وه به‌جی‌به‌جی‌کردنی ئه‌و فه‌رمانانه‌ی که به‌سه‌ریدا داوه، وه به‌وازه‌ئینان له‌و شتانه‌ی که داوای لی‌ کردووه وازی لی‌ بئینیت، وه به‌ ئارامگرتن

هەر كه سێك خوای گه وره ی ناسی به ناو و سیفات هكانی بی گومان خوشه ویستی ئه و خوایه ی له دلدا ده رویت و باشترین به ره میشی ده بییت.

بو نمونه کاتیک که بیر ده کهینه وه له سیفته تی (المغفرة، الرحمة) که دوو سیفته تن بو خوای په روه ردگار ده بینین واتای (المغفرة) ئه وه یه که خوای گه وره تاوانی به نده کانی ده پوشیت و ئابرویان نابات و سزاشیان نادات و لیان خوش ده بییت واته (پوشین و سزانه دان).

وه واتای (الرحمة) یش ئه وه یه که خوای گه وره ئه و به نده یه به ره مند ده کات به وه ی که ده یخاته به هه شته وه و خوای پیشان ده دات، جا یه کیک خوای گه وره ئه و نیعمه ته ی پی بیه خشیت له کاتیکدا ئه و به نده یه چه نده ها تاوانی هه بییت وه زوریش له ئاکامه کانی بترسیت، ئایا ئه مه نابیته هوای به ده ست هینانی خوشه ویستی ئه و خوایه له دلی به نده کانیدا؟

هه روه ها لیکدان ه وه ی ناو و سیفات ه کانی تریش که لیره دا ئه و بواره نی یه که هه موویان باس بکرین به لام سه رنجی موسلمانان بو ئه وه راده کیشم که ئه و ناو و سیفاتانه له سه رچاوه ی راست و دروستی قورئان و سوننه ته وه وه ربگیرین و لیکدان ه وه و سه رنجدانی

راست و دروستی سه لفی ئه م ئومه ته بییت نه ک له سه ر داب و نه ریتی ئه هلی بیده ع و گومر ابوان.

۷- خوشکاندنه وه به ته واوی له به رامبه ر گه وره یی خوادا.

ئیمامی (أبن القيم) ده فه رمویت: هیچ جو ره شتیک وه ک ئه و خوشکاندنه وه و خو پچوک کردنه وه یه له لای خوای په روه ردگار خوشتر نی یه، ته نانته به شیکی هه ر زور که م له و خو به که م زانین و خوشکاندنه وه یه گه وره تره له و عیباده تانه ی که وه ک چپاش و ابن که له لایه ن که سانیکه وه ئه نجام درابن خوایان به کاره کانیا نه وه ئه نازن.

هه روه ها ده فه رمویت: خوشه ویستترین دلان له لای خوای گه وره ئه و دلانه یه که ئه و خوشکاندنه وه یه و به که م زانینه کاری تی کرد بییت و جی خوی له دلدا داگیر کرد بییت، چونکه حه قیقه تی عیبادت بریتی یه له ته واو خوشکاندنه وه.

وه هه روه ها ده فه رمویت: ئه و که سه ی ئه م ریگایه بگریته به ر بو لای خوای گه وره ئه و ئه م لای خه لکی هه ر زور غه ربیه و ئه م له لایه که و خه لکیش له لایه کی ترن.

۸- به ته نها بوون له گه ل خوای گه وره دا له کاتی هاتنه خواره وه ی بو

- ❖ ناسمانی په که م، بو گفټ و گو کردن له گه لیدا و خویندنه وهی فهرمووده کانی و وهستان له بهرامبه ریدا به دلّه وه، پاشان کوټایی پی هیټان به داوای لی خوشبوون و گه رانه وه بولای.
- ❖ کاتیک که موسلمان له شه ودا راده وه سستیټ به ملکه چی و بی دسه لاتی له بهرامبه ر خوای گه ورده دا به هره مهندي ده کات به وهی که نه و بنده یه هه رده م له خزمه تی خوادا بیټ و پاشان قه در و پایه ی به رز ده کاته وه له لای مه لائیکه و عه بده تایبه ته کانی خوئی.
- ❖ وه نه م به رزکردنه وه یه ش نیشانه یه بو نه وهی که خوای گه وره نه و بنده یه ی خوش ده ویت.
- ❖ جا هه موومان باش ده زانین که عیباده ت کردن له و کاته دا زور ناسان نی یه به لکو پیویستی به خو ناماده کردن هه یه و چه ند هویک هه یه که ناسانی ده کات له وانه :
- ❖ نه بیټ خو مان به روژ زور ماندوو نه که یین.
- ❖ نه بیټ خو مان له زور خوئی دوور بخه یینه وه .
- ❖ نیوه رو خه و بکه یین واته (القیلولة).
- ❖ خو دوور خستنه وه له تاوان و سه ریچی، ئی مامی (الثوری) ده فهرمویت: له شه و نویژکردن بی به ش بووم بو ماوه ی پینج مانگ به هوئی تاوانیکه وه که نه نجامم دابوو.
- ❖ زوو خه وتن له شه ودا، عن عائشة (رضي الله عنها) قالت: ((كان رسول الله ﷺ) ينام أول الليل، و يقوم آخره فيصلي)) متفق عليه.
- ❖ واته: پیغه مبه ر (ﷺ) شه وان زوو ده خه وت و له به شی کوټایی شه ودا هه لده ستا و شه و نویژی ده کرد.
- ❖ خه وتن به ده ست نویژه وه و ده م و دل به ذیکره وه .
- ❖ له کاتی خه وتن دا نیازی و ابیت که شه و هه سستیټ و یادی په روه ردگاری خوئی بکات.
- ❖ دلپاکی و به خاوینی پارگرتنی له بهرامبه ر موسلماناندا، وه دل پاراستن له بیدعه و داهینراوه کان. پاشان گوئی نه دان به ژیانی دنیا و بیرنه کردنه وه لی.
- ❖ ترسی خوا خستنه ناو دل و بی هیوا بوون له م دنیا یه .
- ❖ زانینی پاداشتی شه و زیندوو کردنه وه به نویژ و قورئان خویندن و ذیکره کان.
- ❖ وه له هه موو نه و هو یانه له پیشتتر خوشه ویستی خواجه، وه بوونی

باوه پریکی به هیزه به وهی که خوی گه وره پی زانه به وهه ستانه وهیه و خوشحالّه به و نویژ و ذیکر و دوعا و گریانه، جا ئه مه و له موسلمان دهکات که دریژه بدات به شه و هه ستانه وهه کی، خوی گه وره ده فهرمویت:

﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّا أَمْنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالْمُسْتَقِيمِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ^٨.

واته: بو ئه وانه کی خو پاریزن له سزای خواله لای په روه ردگاریان چهنده باخ و باخچه هیه که پروباری سازگار به ژیریاندا ده پوات و هه ردهم تیایدا زیندوون و چهنده خیزانی پاک و خاوین و په زامه ندیش له لایه خاوه، وه خوی گه وره بینایه به بهنده کانی ئه وانه کی که ده لئین: په روه ردگارمان ئیمه باوه پرمان هیناوه جا توش له تاوانه کانمان خوش ببه و له سزای ئاگریش بمان پاریزه.

ئه وانه کی که ئارامگر و راست گو و خوپه رست و ئه وانه که ده به خشن و ئه وانه ش که داوی لی بوردن و لی خوش

بوون ده که ن له کاته کانی کو تایی شه واندا.

٩- دانیشتن له گهل که سانیک که به راستی خویان خوش بویت، وه هوگر بوونی ووته به سووده کانیان.

دانیشتن له گهل که سانیک که تایبه تمه ندبن به خواوه (وهک زانیان و قوتابیان زانیاری شه رعی) و به هر مه ند بوون لیان خوشه ویستی خوی گه وره واجب دهکات.

عن معاذ بن جبل (رضی الله عنه) قال سمعت رسول الله (ﷺ) يقول: ((قال الله تبارک وتعالی: وجبت محبتي للمتحابين في و المتجالسين في و المتزاوين في و المتبازلين في)) مالک، أحمد، ابن حبان، الحاكم و صححه و وافقه الذهبی.

پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ده فهرمویت: خوی گه وره فهرموویه تی: خوشه ویستی من واجب بوو بو که سانیک له بهر من یه کتریان خوش ده ویت و له بهر من له گهل یه کتر داده نیشن وه له بهر من سهردانی یه کتری ده که ن وه له بهر من یارمه تی یه کتری ده دهن.

جا با دانیشتنه کانمان له بهر خوا بییت و دوور بییت له و شتانه کی که خوا پیی ناخوشه، دوور بییت له قسه کی پرپوچ و غه بیته و دووبه ره کی.

پښتانه دروست کړدوه، ئه ویش که عیباده ته. وه ئه م پهردانه ش ده گه پښتانه وه بوی چوار سه رچاوه (نه فس و شه یتان و دنیا و نارده زووه کان).

۱۱- شوینکه وتنی پیغه مبه ر(ﷺ) له کار و ووته و پره وشتدا.

خوای گه وره ده فهرمویت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾^۹

واته: تو پښتانه بلای نه گهر هر که سیك له ئیوه خواتان خوش ده ویت، با شوینم بکه ویت و سه ریچیم نه کات جا ئه و کاته خواش ئیوه ی خوش ده ویت و له گوناحه کانتان ده بوریت و لیتان خوش ده بیت.

له و ئایه ته پیروزه دا وه ک ئیمامی (ابن القیم) ده فهرمویت ئاماره یه بوی نیشانه ی خوشه ویستی خوا و به روبومی ئه و خوشه ویستی یه.

نیشانه که ی: شوین که وتنی پیغه مبه ر(ﷺ)، وه به روبومه که شی به ده ست هیئانی خوشه ویستی خوا یه بوی به نده کانی.

که واته نه گهر ئه و شوینکه وتنه نه بیت ئه و خوشه ویستی ئیوه ش نه هاتوته جی

دوور بیت له هه موو ئه و تاوانانه ی که به هوئی ئامیره کانی وه ک رادیو و تله فزیون و سه ته لایته وه ئه نجام ده درین.

با دانیشتنی عیلم و ته قوا و خواپه رستی بیت، با دانیشتنی یارمه تی دانی یه کتر و کومه ک کردن و ده ست گپرویی کردن بیت، با دانیشتنی تیگه یشتن و تیگه یانندن بیت، با دانیشتنی ئاموزگاری کردن یه کتری بیت له سه ر ده ست گرتن به دینه که ی خواوه.

۱۰- دوور کوتنه وه له هه موو هوکاریک که ببیته هوئی که لین خسته نیوان دل و پهره رده گاره وه.

له هه موو ئه و هوکارانه کاریگه ر تر په رده ی نیوان دل و پهره رده گاره، جا په رده کانی دلش زورن:

❖ په رده ی شه ریک دانان بوی خوای گه وره ئه ویش دل زه لیل کړدنه بوی غه یری خوا.

❖ په رده ی بیدعه کان. ❖ په رده ی تاوانه کان، تاوانی گوره بیت یان تاوانی بچوک.

❖ په رده ی ئه هلی دنیا و پوچوون له و شتانه ی که هه لالان چونکه ده بیته هوئی ته مبه لی کردن.

❖ په رده ی بی ئاگایی له و ئه رکه پیروزه ی که خوا هه موو خه لکی له

وه خوشه ويستی خواش بو ئیوه
جی به جی نابی.

ئه و شوینکه وتنهش به شارهزا بوون
ده بیټ له دینی خوا، به شارهزا بوون
ده بیټ له ریگای راست، به شارهزا بوون
ده بیټ له قورئان و سوننهت، به شارهزا
بوون ده بیټ له شیوازی تیگه یشتنی
هاورپی کانی پیغه مبه ر(ﷺ).

پاشان جی به جی کردنی ئه و زانیاریانه
له ووته و کار و په وشتماندا، وه
مه به ستیشمان ته نها هر په زامه ندی خوا
بیټ.

۱۲- گوی نه دان به دنیا.

گوی نه دان به دنیا ئه وهیه که
خوشه ویستی دنیا له دل ده ریکه یت و
به ده سته وه بگیریت، واته هینان و بردنی
دنیا و ده ست به ده ست پی کردنی له
پبناوی خوادا، نه ک گرتنه وهی و
نه به خشینی و پیچانه وهی له نیوان
کروکی دلدا.

عن سهیل بن سعد(رضی الله عنه) قال: جاء
رجل الى النبي(ﷺ) فقال: يا رسول الله
دلني على عمل إذا عملته أحبني الله و
أحبني الناس. فقال: أزهّد ما في الدنيا
يحبك الله و أزهّد فيما عند الناس يحبك
الناس)) أبن ماجه و الحاكم. و للحديث
طرق يتقوى بها فهو حسن أنشاء الله.

واته: پیاویک هات بو لای
پیغه مبه ر(ﷺ) ووتی: کاریکم نیشان بده
ئه گه ر ئه نجامدا خوا منی خوش بویت،
هه روه ها خه لکیش منیان خوش بویت.
فه رموی: گوی مه ده به دنیا خوا خوشی
ده ویی، وه گوی مه ده به وهی له ده سته
خه لکی دا هه یه خه لکیش تو یان خوش
ده وی.

جا باشترین نمونه بو جی به جی
کردنی ئه و گوی پی نه دانه (پیغه مبه ری
خوشه ویستمانه()) کاتیک که خوا هه موو
دنیا ی بو خسته سه رپشت، سه رپشکی
کرد له وهی که وه ک پیغه مبه ریکی پاشا
یا خود وه ک به نده و پیغه مبه ریکی هه ژار
مامه له ی له گه لدا بکات، ئه ویش وه ک
پیغه مبه ر و عه بدیکی هه ژار مامه له ی
له گه ل ئه و دنیا ده هه لبژارد.

چونکه چاوی له لای ئه وه بوو که خوا
ئاماده ی کردووه له پوژی دوایی دا، جا
ئه وهش په روه رده ی خوا بوو بووی وه
خوی وای پام کردبوو بویه ده فه رمویت:
﴿وَلَا خَيْرَ خَيْرٍ لَكَ مِنَ الْأُولَى﴾^{۱۰}.

واته: سویند بیټ ئه ی موحه ممه د که
ئاخیرهت بو تو له دنیا باشتره
وه هه وه ها ده فه رمویت:

﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾^{۱۱}.

{ : }

{ : }

واته: ژياني ئاخيره ت باشتر و بهرده وام تره .
بينيني خوځي و چونه ناو به هه شته كه ي

کات / نه خشه ي کار

گوي پي نه دانه ي له لا ئاسان بي ت
پيويسته بزائيت:
* كه نه دنيايه كاتي يه و زو له
ناو ده چي ت.
* ژياني دوايي ژياني راسته قينه يه و
نه براه يه .
* گوي نه دان به م دنيايه نابي ته
هو ي بي به ش بوون له وه ي خوا ي گه و ره
بو ي نوسيوين، هر وه ك چو ن خو
ماندوو ك ردن و سووربوونيش له سه ر دنيا
هيچ له وه زياد ناكات كه بو ي نوسيوين.
برايان و خوشكاني موسلمانم:

کات / نه خشه ي کار

<p>و آليه النشور)) ((الحمد لله ا أذن لي بذكره))، ((لا إله إلا هو على كل شيء قدير، سم أكبر و لا حول و لا قوة إلا با خويندنه هوي نايه ته كاني (۱۰) پاشان شه ونويژ كردن و پ گريان و خوشكاندنه وه له خ هيناني ژن و منال و به شدان فه ر و به ره كه تدا.</p>	<p>چه نډ كاتر ميريك پيش نويزي به ياني</p>	<p>له هو كار نه ي كه خوشه وېستي خوا ي گه و ره ديننه به ره م، جا ئي ستاش با بيينه سه ر باسي نه خشه ي شه وانه و پوژانه ي برواداران و بو خو ت سه رنجي بده و به پي ي توانا تو ش ه ول بده له سه ري به رده وام بيت و ئارامي له سه ر بگريت، جا داواكارم له خوا ي گه و ره و ميهره بان له گه ل ئارامگران و خو پراگران و راستگو يان و دل سوژاندا په روه رده مان بكات و وه دروستمانكات بو خو ي و به</p>
--	--	--

نه خشه ی کار		کات /
<p>دوو رکات سوننه تی پیش نویژی رکات نویژی نه یانی ؛ بوکری کانی دواغی نویژی . پاشان دانیشتن له مزگه و جویان رکات (موزکزه تهمینت) ن جیولز رکات بلوئی عهوه مورثه یا دوشو رکات بیوه له لای خواتی ته تردا لیبیان بیسه سته و شکره ن بوخاری و مستقیم له عاتق له شیه وداو یان له رکاتی له گنا قوربان ته واورج بده زه (سلسه)</p>	<p>نویژی به یانویژی عه سر</p>	<p>چهند تییبینی یه ک</p> <ul style="list-style-type: none"> • له نه خشه ی زانستی شه رعی دا ده توانیت له گه ل خوت یان برا و خوشکت یا دایک و باوکت یان مندال و خیزانت یان هاوپی یانت خوت خه ریک بکه یت به وانه شه رعی یه کانه وه، هه ر که سی به پی ی توانای خو ی و پله ی خو ی. • نویژه سوننه ته کان له ماله وه خیری زیاتره هه تا مزگه وت به (۲۷) پله، به پیچه وانه ی فره زه کان، به لام بو تافره تان هه مووی هه ر له ماله وه خیری زیاتره . • مه رج نی یه که پوژیک یا چهند پوژیک نه تتوانی ئەم نه خشه یه به کاربهینی ئیتر مانای وایه تو توشی نوشوستی بویت و لی سارد ببیته هوه، چونکه ئەم نه خشه یه مه به ست لی ئەوه یه که زورینه ی کاتی زیانت بگریت، وه به دلنیا یی یه وه چهنده ها جار بو ت پیاده ناکریت به هو ی چهنده ها کاری تره وه . گرنگ ئەوه یه وه ک باسما ن کرد ئەم نه خشه یه زالبیت به سه ر زورینه ی کاتی زیانتدا .
<p>خه ریک بکات نویژی (النجمی پاشان چهند کاتز میتریک ل دوو رکات سوننه تی پیش مه نه وه تی کاری دنیا یی هه یه د سه ی رکات نویژی مه غریبه به بوود بکات بیسونه تی دوا ی مه</p>	<p>دوا ی خویگی و غریب</p>	
<p>(نه خشه ی زانستی شه رعی) : جوار رکات سوننه تی پیش ن دوو رکات سوننه تی پیش عه جوار رکات نویژی عیشا به ن دوو (الکاتر سق) نه تی ده لای عه (نه ونه یوشکر زالهستی شه رعی) زوو خه وتن و خویندنی نی نویژه وه خه وتن و به نیازی</p>	<p>نویژی و نویژی</p>	<p>شه و کاری پرواداران</p>

• لە نەخشەى زانىارى شەرعى دا،
هەولبەدە نەخشەيەك دابنىيت كە
پىكھاتىيت لە باشتىن سەرچاوى
زانستى شەرعى، جا بوئەم مەبەستە
چەندەها نەخشە لە لايەن زانايانەو
دانراوہ بە پىي جياوازى پلە و زانىنى
قوتابيان.

جا يەككە لە نەخشانە جىبەجى
بکە، وە هەردەم خوت بە قوتابى عيلم
دابنى و ئادابى قوتابيانى عيلم
لەسەرەتادا بخوينە و جىبەجى بکە.